

КУЧ-АДОЛАТДА

2012 йил,
16 март,
жума
№ 10 (367)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.supcourt.uz>

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

НАВРЎЗНИНГ ҲАЁТБАХШ ҚУДРАТИ

барчамизни бунёдкорлик ва яратувчилик туйғуси билан яшашга ундаиди

Шу ўринда таъкидлаш йиллар оғир қатагонларга бардош берган, таъбир жоиз бўлса, турфа буронлардан ўтган энг қадимий ва навқирон байрамларимиздан бўриди. Шукр, эркинларимиз ва озодларимиз билан бирга уяна кайта тикланди. Президентимизнинг мамлакатимиз ҳали мустақилликка эришмай туриб, Наврӯзи умумхалқ байрами сифа-

тида нишонлаш ва шу кунни дам олиш куни деб эълон қилиш тўғрисидаги Фармони ўша суронли йилларда жуда катта маънавий жасорат намунаси эди.

Халқимиз асрлар бўйи эъзозлаш келаётган бу айманинг йилдан-йилга қадри ва ахамияти ортиб, бугунги замон анъанарапар билан бойбўй бораётгани ҳам мустақиллик туфайли десак, асло муболага бўлмайди. Ҳа, мус-

тақиллик бизга миллий қадриятларимизни, маънавий бойлигимизни, энг гўзал ва ўзбекона урф-одат, анъана ва үдумларимизни, бир сўз билан айтганда, ўзлигимизни қайтарди.

Истиқлол йилларида амалга оширилган кенг кўллами бунёдкорлик ишлари, демократик давлат ва кучли фуқаролик жамияти барпо этишига қаратиган, юртимизнинг қиёфаси ва ҳаёти-

Наврӯз — ҳаёт абадийлиги, табиатнинг устувор қудрати ва чексиз саҳоватининг, кўп минг йиллик миллий қиёфаси, қадрияту урф-одатларимизнинг бетакор ифодасидир.

Президентимизнинг «Юксак маънавият — енгилмас куч» асарида таъкидланганнидек, миллий маънавиятимиз азалдан қандай омил ва мезонлар негизида шаклланиб келаётгани халқимиз учун энг азиз ва энг миллий байрам — шарқона янги йил бўлмиш Наврӯз айёми мисолида, айниқса, ёрқин намоён бўлади.

мизнинг маъно-мазмунини бутунлай ўзгаририб юргран том маънодаги тарихий ўзгаришлар ва ҳаётнинг ўзи, ҳақиқатан ҳам,

биз қабул қилган тараққиётнинг «ўзбек модели» тўғри ўйл эканини яққо тасдиқлади.

(Давоми иккинчи бетда)

Янгиланиш айёмига — беғубор ниятлар билан

Фасллар келинчаги бўлмиш баҳорнинг келиши одамлар учун ҳар доим энг кувончили воеа бўлган. Кўп асрлар бой тарихга эга ҳалқимиз ҳаётнинг эса кўллама ўзига хос размий маънога эга бўлди, бу табиатнинг ўйғониши, тинчлиги ва осоиштаплик шодиёнаси, йилнинг сархосил келиши билан боғлиқидар. Наврӯз — бу янги кун, янгиланиш палласи демакидар. 21 март, янни табиат ўйкудан ўйғонидан, баҳорги тенгкунлика нишонланадиган ушбу байрамнинг номидаги ҷанчалик тेरан маъно-мазмун бор.

Наврӯзининг ўзига хос хусусияти шундаки, у бизни гина-кудруларни унтиб, кечирилми бўлишига ўргатади, умид

Бозор иктисадиёти шароитида шартномавий муносабатларга қатъий рио айтиши асосий талаблардан бирин ҳисобланади. Зотан, шартномада унинг бажарилишини таъминлашга қаратилган турли усуслар, жумлада, кафилликнинг белгиланиши ҳам, биринчидан, кўзланган мақсадга эришиши омили бўлса, иккинчидан, фуқаролар манбаатини ҳимоялашга хизмат қиласди.

Бозор иктисадиёти шароитида шартномавий муносабатларга қатъий рио айтиши асосий талаблардан бирин ҳисобланади. Зотан, шартномада унинг бажарилишини таъминлашга қаратилган турли усуслар, жумлада, кафилликнинг белгиланиши ҳам, биринчидан, кўзланган мақсадга эришиши омили бўлса, иккинчидан, фуқаролар манбаатини ҳимоялашга хизмат қиласди.

Mezon

Кафилнинг мажбурияти

шартнома шартлари бажарилишида
нечоғлик аҳамиятга эга?

Шу ўринда шартномавий муносабатлар қандай қонун хужжатлари билан тартибга солинади, деган ҳакиқи савол туғилди. Бунга жавобан шунайтиш керакки, Олий суд Пленуми ва Олий хўжалик суди Пленумининг 2006 йил 22 дебарабарда «Кредит шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш тўғрисидаги фуқаролик қонун хужжатларини кўллашнинг айрим масалалари ҳакида» гўши мажбуриятларни таъминлаш тўғрисидаги шартномаси бўйича қарздор зиммасига юклитилган ҳуқуқ ва мажбуриятлар бўйича тўла ёки қисман жавобгар бўлиши мақсадга эришишининг энг асосий шарти саналади.

Дарҳақиат, иктисадиётнинг барқарорлиги кўпигана омилиларга боғлиқ бўлиб, улар орасида бюджет-солик сиёсати алоҳиди ўрин тутади. Бу борода мамлакатимиз қонунчилик тизими изчил токомилаштириб борилаётгани ўтиборга молик. Жумладан, сўнгти йилларда соликка тортиш тизими токомилаштирилган, солик ставкалари камайтирилган ва солик бўйича имтиёзлар бериллаётгани тадбиркорлик субъектларининг фаолияти ривожида алоҳида ўрин тутилди.

Burch va majburiyat

Соликларни ўз вақтида тўлаш иктисадиёт ривожига хизмат қиласди

Айтиши керакки, Бозор иктисадиёти шароитида шартномавий муносабатларга қатъий рио айтиши асосий талабларни таъминлашга мажбуриятни ўз вақтида бажариш иктисадиёт ривожига мухим ўрин тутади.

Дарҳақиат, иктисадиётнинг барқарорлиги кўпигана омилиларга боғлиқ бўлиб, улар орасида бюджет-солик сиёсати алоҳиди ўрин тутади. Бу борода мамлакатимиз қонунчилик тизими изчил токомилаштириб борилаётгани ўтиборга молик. Жумладан, сўнгти йилларда соликка тортиш тизими токомилаштирилган, солик ставкалари камайтирилган ва солик бўйича имтиёзлар бериллаётгани тадбиркорлик субъектларининг фаолияти ривожида алоҳида ўрин тутилди.

(Давоми учинчи бетда)

Fuqarolik qonunchiligi

Хусусий ажрим

у ҳуқуқбузарликнинг олдини олишда мухим омил

Маълумки, истиқдолинг ўтган даврида юртимиз суд-ҳуқуқ, тизимида амалга оширилган кўллами ислоҳотлар натижасида ушбу тизим тубдан янгилади. Масалан, суд ҳокимияти фуқароларнинг ҳуқуқ, ва қонуний манбаатларини ҳимоя қиласидан идора сифатида шаклланди. Бу, ўз навбатида, жамиятди қонун устуворлигини таъминлашда ҳам мухим аҳамият касб этадиган. Зоро, судлар амалда бевосита қонунларни кўллаш фаолиятини амалга оширади. Қонунинг ҳаётта татбиқ қилиниши эса, уни қабул қилишдан кўзланган мақсадга эришишининг энг асосий шарти саналади.

Амалдаги қонунга кўра, фуқаролик ишлари бўйича судларнинг энг асосий вазифаси сира-сига фуқароларни низоларини кўриш, ҳуқуқи бузилган ҳуқуқларининг бузилган ҳуқуқларини тиблабланади.

Шунингдек, фуқаролик ишлари бўйича одил судловни амалга оширища ҳуқуқбузарликнинг фуқароларнинг ҳуқуқ, ва эркинликларини, корхоналар, муассасалар ва таш-

Yangi qonun tohiyat

Баркамол авлод — жамият тараққиётининг асоси

ёшлар маънавияти муҳофазаси
қонунчилиқда тўлиқ акс этган

Мамлакатимизда ёш авлод камолотига ҳар жиҳатдан юқсан эътибор қаратилмоқда. Уларнинг таълимтарбияси йўлида амалга оширилаётган ислоҳотлар мувоффақиятли тарзда ҳаётта татбиқ этиб келинаёт. Жумладан, ёш авлодни турли зарарли таъсирилардан аспаш, маънавиятини юқсалтириш масалалари ҳам доимий эътиборда.

(Давоми учинчи бетда)

Маълумки, Асосий қонунимизда ўз ифодасини топган мухим инсонпарварлик тамоилиларидан бири, бу инсон, унинг ҳаёт, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа даҳлес ҳуқуқларининг энг олий ҳаддрият сифатида ўтироф этилганидир. Айни чора инсон ҳуқуқ, ва қонуний манбаатларини амалда таъминлашда мустақил суд ҳокимиятининг алоҳида ўрини бор.

Mulohaza

Касб маданияти

Дарҳақиат, «Судлар тўғрисида» гўши қонуннинг 2-моддасида белгилаб кўйилганидек, фуқароларнинг ҳуқуқ, ва эркинликларини, корхоналар, муассасалар ва таш-

килотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан кўрила-надиган манбаатларни суд йўли билан ҳимоя қилиниши кафолатланади.

(Давоми учинчи бетда)

